

TER BESLISSING

Aan
de minister

**Generale Thesaurie
Directie Financiële
Markten**

Persoonsgegevens

nota

Beantwoording schriftelijke vragen over PEPs nav de evaluaties van de vierde anti-witwasrichtlijn

Datum

13 januari 2025

Notanummer

2025-0000010241

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief Eerste
2. Beantwoording vragen

Aanleiding

Op 12 november hebben de fracties in de Eerste Kamer van BBB en PvdD vragen gesteld over de aan de Eerste en Tweede Kamer toegezonden evaluaties van de implementatie van de vierde anti-witwasrichtlijn. JA21 heeft zich bij deze vragen aangesloten. Deze vragen gaan over problemen die PEPs (*Politically Exposed Persons*) ervaren bij het verscherpte cliëntonderzoek door financiële instellingen.

Beslispunten

1. Graag uw akkoord op de beantwoording van de Kamervragen (bijlage 2).
8 Indien akkoord bent verzoeken wij de aanbiedingsbrief (bijlage 1) te ondertekenen.
2. Graag ook uw akkoord voor het openbaar maken van deze nota, conform de
9 beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's.

Kernpunten

- PEPs zijn natuurlijke personen (en hun naaste familieleden) die uit hoofde van hun functie, zoals minister of Kamerlid, door financiële instellingen aan verscherpt cliëntonderzoek moeten worden onderworpen. In de evaluaties wordt geconcludeerd dat Nederlandse instellingen adequaat controleren op PEPs, maar dat het identificeren van PEPs soms complex is.
- De fracties van BBB en PvdD in de Eerste Kamer hebben naar aanleiding van evaluaties vragen gesteld over problemen die PEPs ervaren bij dit verscherpte cliëntonderzoek.
- Uit signalen en onderzoek van EY is bekend dat PEPs de uitvoering van deze onderzoeken als zeer belastend en als een inbreuk op hun privacy ervaren. Er is ons in ieder geval één concreet geval bekend over een financiële instelling die met een PEP de relatie beëindigde, puur vanwege de status als PEP.
- De Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) heeft in nauw overleg met DNB en ons in december 2023 een sectorstandaard PEPs gepubliceerd. Deze standaard geeft financiële instellingen handvatten om de Wwft op het gebied van PEPs meer risicogebaseerd toe te passen. Instellingen hoeven hierdoor minder belastend onderzoek te doen naar PEPs die als laag risico gelden.
- Ook heeft de NVB laten weten dat aangesloten instellingen niet langer PEPs zullen weigeren/de relatie met hen verbreken louter vanwege hun PEP-status. De bank die genoemd werd door de bij ons bekende PEP wiens relatie door de bank werd beëindigd, is ook aangesloten bij de NVB.

- Een aantal vragen gaat over het weigeren van PEPs. Uw voorgestelde antwoord is dat u dat onacceptabel vindt en dat de Wwft daar geen grondslag voor biedt. U neemt dit mee in het gesprek dat de minister van JenV en u gaan voeren met alle partijen over witwassen. Ook wijst u erop dat het AML-pakket expliciet een meer risicogebaseerde benadering toestaat en dat daar expliciet is opgenomen dat het weigeren van PEPs in strijd met de Verordening is.
- Gezien de vragen die leven in de Eerste Kamer over dit onderwerp stellen wij voor de uitwerking van het regeerprogramma op het terrein van witwassen die u in april naar de Tweede Kamer stuurt ook naar de Eerste Kamer te sturen en dat in deze beantwoording aan te kondigen.
- Hieronder vindt u de kern van de beantwoording op de gestelde vragen.

Toelichting

<p>In de beantwoording van de vragen van het Tweede Kamerlid Van Raan op 20 september 2022 wordt aangegeven dat er wordt gekeken naar een meer proportionele uitvoering van verscherpt cliëntenonderzoek van PEP's, hun familieleden en naaste geassocieerden. Kunt u aangeven welke wijzigingen hierop zijn ingevoerd?</p>	<p>De vervelende ervaringen van PEP's bij de toepassing van de antiwitwasregelgeving door poortwachters zijn mij bekend. Dit is een voorbeeld van de vastgelopen toepassing van de antiwitwaswetgeving. Ik vind het onaanvaardbaar dat goedwillende personen, die zich in dienst stellen van onze maatschappij en democratie, zulke moeilijkheden ervaren bij financiële dienstverlening. Dit is dan ook een van de onderwerpen die de minister van Justitie en Veiligheid en ik op korte termijn met alle betrokken partijen, zoals banken en toezichthouders, gaan bespreken. Ik informeer de beide Kamers in april. Om de regelgeving omtrent PEP's risicogebaseerd en eenduidig toe te passen door banken heeft de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB), in nauwe samenwerking met de toezichthouder De Nederlandsche Bank (DNB) en mijn ministerie, de sectorstandaard voor PEP's opgesteld en eind 2023 gepubliceerd. Dit houdt concreet in dat banken bij cliënten die als PEP gelden, en naar maatstaven van de sectorstandaard een laag risico op witwassen met zich meebrengen, minder belastend onderzoek hoeven te doen. De toepassing van deze sectorstandaard zal in de eerste helft van 2025 worden geëvalueerd.</p>
<p>Kunt u aangeven hoeveel Nederlandse PEP's de afgelopen jaren door Nederlandse financiële instellingen een bankrekening dan wel andere diensten zijn geweigerd of stopgezet?</p> <p>Financiële instellingen blijken volgens de leden van de BBB-fractie bankrekeningen van PEP's op te zeggen, omdat zij</p>	<p>Gecombineerd antwoord</p> <p>Ik ben bekend met signalen dat personen die PEP zijn een bancaire relatie is geweigerd of dat een bank de bancaire relatie beëindigt. Ik vind dit onacceptabel en onterecht. Hoe vaak dit voorkomt is mij onduidelijk en ook de NVB geeft aan hier geen cijfers over te hebben. Dit punt komt op de agenda van het onder vraag 1 vermelde gesprek met betrokkenen over mijn Visie op de financiële sector 2025.</p> <p>De NVB geeft aan dat aangesloten banken sinds de publicatie van de eerdergenoemde</p>

<p>vinden dat aan PEP's een hoger risico kleeft. Kunt u inzichtelijk maken hoe vaak dit wordt gedaan?</p> <p>Er zijn volgens deze leden gevallen waarbij PEP's een baan of functie wordt geweigerd of uit hun functie worden gezet, omdat zij als PEP zijn aangemerkt. Bent u hiermee bekend? Zo ja, hoe vaak komt dit voor? Is dit volgens u een doel van de WWFT of een zogenoemd onbedoeld bijeffect? Bent u bereid hiertegen maatregelen te ontwikkelen en zo ja, wat voor maatregelen?</p>	<p>sectorstandaard, personen niet weigeren als cliënt of de bancaire relatie met hen niet opzeggen, vanwege het feit dat die persoon geldt als PEP. Hiernaast is in de verordening van het Europees AML-pakket, dat in juli 2027 in werking zal treden, expliciet opgenomen dat het afwijzen van een bancaire relatie met een persoon die geldt als PEP, louter op grond van de PEP-status, indruist tegen de letter en de geest van de verordening. Signalen dat personen die PEP zijn hun baan of functie verliezen als gevolg van hun PEP-status zijn mij onbekend..</p>
---	---

Communicatie

N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

Het lid Ergin (Denk) heeft tijdens het CD Witwassen op 24 april 2024 gevraagd wat uw voorganger ervan vond dat zijn kleine bank zijn rekening heeft opgezegd nadat hij PEP werd. Hij heeft daarna een brief overlegd waaruit dit inderdaad bleek. Wij hebben contact gehad met de betreffende instelling en deze zou haar beleid heroverwegen. De NVB verzekert ons dat instellingen niet meer *de-risken* louter vanwege iemands PEP-status.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.